

Ingegerd Eriksson
Handläggare
033 357165

Revisionsrapport - Granskning av samverkan och förebyggande arbete kring barn och unga

Kommunstyrelsens beslut

Upprättat svar godkänns och översänds till Stadsrevisionen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen delar Stadsrevisionens bedömning att det har saknats styrning och samordning när det gäller det förebyggande arbetet för barn och unga. Kommunstyrelsen anser också att analys och utvärdering av resultat behöver utvecklas.

Den 2 september 2019 fastställde Kommunstyrelsen det strategiska inriktningsdokument och den politiska handlingsplanen för Socialt hållbart Borås- vi tar gemensamt ansvar för barn och unga. Återkoppling av arbetet kommer att ske till Kommunstyrelsen i mars och september 2020.

Kommunchefen har upprättat ett strategiskt inriktningsdokument med bifogad handlingsplan för Socialt hållbart Borås – vi tar gemensamt ansvar för barn och unga för perioden 2019 - 2021. Handlingsplanen är i första hand inriktad på tidiga insatser för barn och unga och fördjupade analyser av livsvillkoren i Borås Stad. Handlingsplanen består av två delar, en politisk del som förutsätter politisk behandling och en verkställighetsdel som inte kräver politisk behandling utan hanteras i förvaltningsorganisationen.

Ärendet i sin helhet

Stadsrevisionen i Borås stad har genomfört en granskning av samverkan och förebyggande arbete kring barn och unga. Syftet med granskningen har varit att bedöma om berörda nämnders arbete med samverkan och förebyggande arbete kring barn och unga i åldern 0–20 år är ändamålsenligt. Granskningen visar att Borås Stads arbete inom området inte fullt ut är ändamålsenligt.

Följande nämnder är berörda av granskningen: Kommunstyrelsen, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, Förskolenämnden, Individ- och familjeomsorgsnämnden Sociala omsorgsnämnden och Fritids- och folkhälsonämnden.

Utifrån granskningens syfte och grunderna för ansvarsprövning är den sammantagna bedömningen;

□ Kommunstyrelsen har inte fullt ut tillsett att styrningen av det förebyggande arbetet är samordnat på ett ändamålsenligt sätt

□ Fritids- och folkhälsonämnden, Förskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, samt Sociala omsorgsnämnden har i huvudsak tillsett att arbetet med samverkan och förebyggande arbete är ändamålsenligt även om det finns vissa utvecklingsområden

□ Grundskolenämnden och Individ- och familjeomsorgs-nämnden har inte fullt ut säkerställt ett ändamålsenligt arbete med samverkan och förebyggande arbete.

Under granskningen har följande förbättringsområden identifierats:

- Kommunstyrelsen behöver stärka sin styrning och samordning av det förebyggande arbetet inom området och b.la. arbeta fram en övergripande strategisk målbild och klargöra kommungemensamma definitioner av för området centrala begrepp
- Kommunstyrelsen behöver utveckla en övergripande analys och utvärdering av resultat och effekter av det förebyggande arbetet kring barn och unga
- Grundskolenämnden och Individ- och familjeomsorgsnämnden behöver säkerställa en ändamålsenlig samverkan och förebyggande arbete inom området
- Granskade nämnder behöver utveckla sin styrning och uppföljning av samverkan och förebyggande arbete kring barn och unga
- Granskade nämnder behöver även arbeta mot en ökad samsyn och förståelse för varandras uppdrag som en del i att utveckla samverkan inom området mellan nämnderna.

Fritids- och folkhälsonämnden instämmer i att genomförandet och uppföljningen av pågående samverkan behöver kritiskt granskas och systematiseras för att utvecklas ytterligare. Nämnden arbetar under innevarande år med att ta fram långsiktiga, kritiska indikatorer, för att bättre kunna mäta effekter av det förebyggande arbetet och samverkan. Valfärdsbokslutet står inför en utveckling, då det kommer bli ännu vassare på att redovisa skillnader i hälsa och därmed motivera prioriteringar och möjliggöra uppföljning.

Sociala omsorgsnämnden skriver att de utvecklar sin styrning och uppföljning av samverkan och förebyggande arbetet kring barn och unga. Nämnden anser att man även behöver arbeta mot en ökad samsyn och förståelse för varandras uppdrag som en del i att utveckla samverkan mellan nämnderna.

Individ- och familjeomsorgsnämnden beskriver att sedan revisionsrapporten gjordes har Individ- och familjeomsorgsförvaltningen tillsammans med Grundskoleförvaltningen påbörjat en implementering av en framtagna rutin kring samverkan gällande barn och unga i riskzonen. Rutinen ska öka kunskapen om varandras verksamhet och det gemensamma ansvaret, vilket förväntas förbättra samsyn och undanröja hinder i samverkan. Kopplat till

rutinen finns även en samverkansprocess framtagen som kortfattade ger en bild av olika steg i samverkan mellan Individ- och familjeomsorgen och Grundskolan. Det saknas analys av resultaten av det förebyggande arbetet kring barn och unga.

Förskolenämnden gör bedömningen att nämnden i huvudsak har tillsett att det finns en ändamålsenlig organisation och ansvarsfördelning avseende det förebyggande arbetet.

Både socialtjänstlagen och Skollagen föreskriver att verksamheter har en särskild skyldighet att samverka i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa.

Grundskolenämnden skriver att Individ- och familjeomsorgsförvaltningen och Grundskoleförvaltningen har identifierat och tagit fram följande förbättringsområden för att kunna stötta barn och unga:

- Kommunikation - förbättrad samverkan mellan berörda parter.
- Helhetssyn - över barnets situation vilket gynnar familjerna när skola och IFO samverkar.

Samverkan ska ske både på organisatorisk nivå och i enskilda ärenden, både när det gäller ansökningar från vårdnadshavare och vid anmälningar.

Vakanser inom elevhälsan har inneburit svårigheter. I nuläget kvarstår vakanser främst avseende specialpedagoger och skolpsykologer. Grundskolenämnden har tillämpat en särskild ekonomisk tilldelning till de skolenheter som saknar specialpedagogisk bemanning via elevhälsan.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden anser att de har ett välfungerande systematiskt kvalitetsarbete, vilket inkluderar alla organisatoriska nivåer i förvaltningen. Den senaste kvalitetsrapporten visar att elevhälsoarbetet, med fokus på det förebyggande och främjande arbetet, är ett identifierat utvecklingsområde. På sikt kommer det systematiska kvalitetsarbetet att utvecklas så att även det förvaltningsöverskridande arbetet kring barn och unga följs upp och analyseras. Uppföljningen kan med fördel inkludera viktiga samverkansintressenter, vilket kommer att ses över. För att styrningen och uppföljningen av samverkan och förebyggande arbete kring barn och unga ska fungera optimalt, krävs ett helhetstänk inom kommunen och ett samlat grepp kring styrning och ledning i dessa frågor. I revisionsrapporten lyfts att ”Kommunstyrelsen inte fullt ut tillsett att styrningen av det förebyggande arbetet är samordnat på ändamålsenligt sätt”. Stadens nya uppdrag gällande ”Social hållbarhet” är ett steg i rätt riktning då det kan skapa de förutsättningar som behövs för att förbättra arbetet inom detta område.

Kommunstyrelsens bedömning

Kommunstyrelsen delar Stadsrevisionens bedömning att det har saknats styrning och samordning när det gäller det förebyggande arbetet för barn och unga. Kommunstyrelsen anser också att analys och utvärdering av resultat behöver utvecklas.

Den 2 september 2019 fastställde Kommunstyrelsen det strategiska inriktningsdokument och den politiska handlingsplanen för Socialt hållbart Borås- vi tar gemensamt ansvar för barn och unga. Återkoppling av arbetet kommer att ske till Kommunstyrelsen i mars och september 2020.

Kommunchefen har upprättat ett strategiskt inriktningsdokument med bifogad handlingsplan för Socialt hållbart Borås – vi tar gemensamt ansvar för barn och unga för perioden 2019 - 2021. Handlingsplanen är i första hand inriktad på tidiga insatser för barn och unga och fördjupade analyser av livsvillkoren i Borås Stad. Handlingsplanen består av två delar, en politisk del som förutsätter politisk behandling och en verkställighetsdel som inte kräver politisk behandling utan hanteras i förvaltningsorganisationen.

I den politiska handlingsplanen framgår att mål ska formuleras för det förebyggande arbetet med barn och unga men också att utveckla samverkan mellan Borås Stad och Västra Götalandsregionen avseende arbetet med barn och unga i Borås stad.

Kommunchefen har tillsatt en förvaltningsövergripande styrgrupp. I styrgruppen ingår bl.a. förvaltningscheferna för Förskole-, Grundskole-, Gymnasie- och vuxenutbildning-, Individ- och familjeomsorgs-, Fritids- och folkhälso-, Arbetslivs-, Sociala omsorgs- och Kulturförvaltningen tillsammans med kvalitetschef, chefen för centrum för kunskap och säkerhet och kommunikationschef på Stadsledningskansliet. Kommunchefen har gett förvaltningschefen för Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen i uppdrag att leda arbetet.

Kommunstyrelsen kommer nogsamt att följa detta arbete.

Beslutsunderlag

1. Skrivelse, Revisionsrapport - Granskning av samverkan och förebyggande arbete kring barn och unga, 2019-11-25
2. Revisionsrapport - Granskning av samverkan och förebyggande arbete kring barn och unga, 2019-01-22

Beslutet expedieras till

1. Stadsrevisionen

Ulf Olsson
Kommunstyrelsens ordförande

Svante Stomberg
Kommunchef